

הקופות באמריקה כולה מזמרות שירי הלל לאנשי המאפיה. מאריו פוצו, אשר הפך אותם לגיבורים ספרותיים, ולאולפני פארמונט שתירגמו את הסנדק ואת מיש-פתחו לשפת הקולנוע, מסתבר שלהיט כזה עוד לא היה שם, אם לשפוט לאור העובדה שלאחר השבועות הראשונים כבר ספרים את הכנסותיו בעשרות מיליוני דולרים. ויד הסנדק עוד נטויה.

מובן שפסביב לכל זה קמו כל מיני קוריוזים — תורים אינסופיים המסריעים לתנועה ברחובות ניו-יורק, והמסתירים חלונות-ראווה, לרוגום הרב של הסוה'רים; הפגנות של הליגה לזכויות האדם של האמריקאים ממוצא איטלקי, וכאבי-ראש של בעלי בתי-הקולנוע, המתלוננים שאינם מספיקים לרוקן את העולם בין הצגה להצגה (ההצגות שם רצופות, ללא הפסק) ומשום כך הם מחמיצים — אחוז אחד מן ההכנסות האפשריות, ועובדים על תפוסה של 99 אחוז בלבד.

אבל יוזמה הרבה יותר מעשית נטל לידיו צמד כושים, שראה את הסרט והתי-רגז, כנראה, שהוא מוקדש כולו רק לפרשנים בהירי-עור, תוך התעלמות גמור-רה מן התרומה של אחיהם בפריחת העולם התחתון. לכן, כדי שאיש לא יוכל לומר שהכושים גופלים מן האיטלקים, חיכו השניים, בשעה מאוחרת, לקופאי-הקולנוע שיצא להפקיד את הכסף, בסך 13 אלף דולר, שהצטבר לו בקופה, בבנק הסמוך, היכו בו על ראשו, ונעלמו עם הממון.

מה היה אמר על כך דון קורליאונה? האמנם היה עובר בשתיקה על גילת רוחו החוקיים ביותר?

תדרין

תל-אביב

**** **דקמרון** (סטודיו, איטליה) — סיפורו של בוקאצ'יו, בגירסה הקולנועית של פיא-ראולו פאולוני, ממשיכים לל-עג לאיוולת האנושית ולהרגיז את הבורי-גנים המצטנעים.

*** **הארי המזוהם** (אופיר, אר"צות-הברית) — סרט קשוח ומבריק על שוטר המתייחס לפושע שהוא צריך לל-כוד כאלו אויבו האישי. אמנם ההספה להענקת זכויות-יתר למישרה היא מסוי-כנת, אבל אין זה מונע מן הסרט מלהיות עוצרי-נשימה.

*** **הקשר הצרפתי** (תל-אביב, ארצות-הברית) — צמד בלשים נירי יורקי מונע הברחת הרואין מצרפת לאמ-ריקה, בסרט עטור אוסקרים, מלא פעילות ומתח.

*** **המקשר** (פאר, אנגליה) — סרט מסכים על איהיכולת של הפרט לשבור את מסגרות החברה בה הוא חי, כפי שזה בא לידי ביטוי בסיפור-אהבה בין בתי-אצילים לאיכר חסון. בתהילת המאה באנגליה.

*** **הקינפורמיסמ** (תכלת, איטלי-רה) — גירסת ברטולוצ'י-מאביה לדמות הפאשיסט האיטלקי המצוי, בין מלחמת-העולם, עם שיחזור יוצא מן הכלל של התקופה, וכמה סצינות שלא יישכחו ב-מרתה.

ירושלים

*** **נערת הטפזן והכרטי** (אורנע, ארצות-הברית) — בלש פרטי מנסה להציל נערת-טפזן מהסתבכות עם רוצח מיסתורי, ותוך כדי כך מגלה את הצדדים האפלים של ניו-יורק. גיין פונדה זכתה לאוסקר על תפקיד נערת-הטפזן.

* **יהודים לנצח** (הבירה, אנגלי-יה) — שון קונרי הוא טוב בונד, ב-משיה נוספת, שאמנם אינה מותחת, אבל מבררת בהמצאותיה ובקיבוצה.

חיפה

* **קיראים די טריניטי** (עצמון, איטליה) — מערבון מצחיק, מלא תעלול-לים אקרובטיים ושליפות מזהירות, שי-אינן פוצעות איש ואינן מפחידות אפילו תינוק.

כילואים

בנויל

נחצ'ה והגנרל (מוגרבי, תל-אביב, ישראל) — בעצם, זה סרט מסובך למדי: ברש מיקח מסור-בב על אצבעו גנרלים, קצינים, רס"רים וכל שאר הבד"א, תוך כדאיך נמלט בין אצבעות המישרה ואפילו כלתו המיועדת מתקשה להניח עליו את ידיה החסונות.

הסיבוך מתחיל כשמנסים לעקוב אחרי מעלליו של נחצ'ה (יעקב בודו) מופלא זה. כאן נדרשת מן הצופה מנה עצומה של דמיון פורה, הדרוש כדי למלא את החורים החסרים בסיפור, לתרץ הופעתן של דמויות והעלמן מן האופק, ולנחש את כל אותם הדיאלוגים שלא כל-יך ברורים בפסי-הקול. למשל, אם מזמינים רופא לטפל בחור-לה, הוא מגיע למקום גם מבלי שיאמרו לו לאן עליו להגיע. זה עניין של טלפטיה, כנראה.

אם כל הסלט הזה היה מצחיק, לפחות, אז מילא-אבל המרחק בין בדיחה לבדיחה הוא כמרחק בין חרמון לסיני, ובין צחוק מאומץ אחד לשני, מעירים הצופים באולם כל מיני הערות, כמו "סיפורי הופמן לילדים מפגרים", "האנטריש צולע" וכיוצא בזה. אז אפילו מן שמאמין כי "הביקורת מורכבת מאוסף של דגרטים" וש"קול המון קקול שדי", צריך להרהר פעם שנייה לאחר ש"קול שדי" אומר דברים כאלה.

על משחק, מוטב שלא נדבר. ברור שכל הנוכחים קפ-צו על החאלטורה והרוויחו כסף במהירות — כי הרי כולם יודעים באיזו זריזות מוכנים סרטינו של מיכאל

על משחק מוטב לא לדבר

שוילי. רק עובדה אחת, בכל זאת, מפליאה: כיצד הירשו שלטונות צה"ל, אשר הזדעזעו פעם עד עומק נשמתם למח-שבה כי מתחת למדי-חיילת יש גוף עירום, וזרקו את ז'אקופטי מן הארץ, להסריט סרט כזה. הרי כאן מראים בפירוש כיצד מתעלל קצין, שנעלב, באזרח שהוא מחוץ לטטח השיפוט שלו, איך הוא שולח אותו למילואים ומנסה למרר שם את חייו. מצבא היהודים לא יכול לקרות דבר-שכזה. ממש "מוזעזע"!

האקדוחנית

הכוגנוגכות

האני קולדר (סינרמה, תל-אביב, ארצות-הברית) — המוצר המוזר הזה הוא פרי הפקתה הפרטית של הגברת ראקל וולש, שהחליטה, כנראה, כי אם אין היא לה אז מי לה.

מאחר ולא שבעה עד היום הרבה נחת מן התפ-קידים שניתנו לה, החליטה להזמין אחד התפור לפי מי-דותיה. מה שקיבלה הוא דמות של אשה במערב הפרוע, המתאלמנת והנאנסת בסצינה הראשונה שלה, מתהלכת אחרייך במשך כל הסרט מכוסה בשמיכה שצריכה לרמוז כאלו היא ערומה מתחתיה (אם כי אין שום הוכחה ממשית לכך), ומסיימת בדמות אקדוחנית קשוחה, המחסתלת את מחללי כבודה ורוצחי בעלה.

תבמאי שבהרה לעצמה, בורט קנדי, הוא איש-מקצוע-התלוי, מאז ומתמיד, בחומר שמוגש לו. "גבעת השטן" שלו היה, למשל, מערבון קשוח ומרתק בהחלט, כנראה בזכות התסריט. הפעם, זהו סיפור המתקדם בגניחות ובחריקות, כשהוא מגמגם בין פארודיה קומית-סדיסטית על שלושה אחים, רוצחים שלומיאלים שמעשיהם אינם מצחיקים כלל, לבין מימרה מלודרמטית אודות היחסים שבין האני (ראקל וולש) לאקדוחן, המלמד אותה את מלאכת השליפות (רוברט קאלפ, מ"בוב וקארול וטד ואליס"), והמתפרנס מן המקצוע הלא כל-יך מכובד של רצח פושעים מבוקשים.

חיות וזה סרט שאין יודעים לעולם אם צריך לצחוק או לבכות בו, אם צריך להתרגש או להזדעזע, ומאחר ודמויות נקטלות כאן ואחרות צצות במקומם בשרירות

ראקל וולש: תפור לפי המידות

מוחלטת, (סטיפן בודי צץ מערבות מכסיקו בדמות אקדוחן בשחור, שמשמעותו צריכה כנראה להיות מיסטית), ומאחר וגם סצינות הפעילות אינן מן המושלמות ביותר, אפשר להמליץ עליו בעיקר בפני מעריצי ראקל וולש. וגם זאת בתנאי שהם מוכנים להשלים עם רמוזים של החמוקים המפורסמים, שאינם מתגלים אף פעם.

אוהל הדוד

ביברמן

עבדים (מריס, תל-אביב, אר"צות-הברית) — הרברט ביברמן הוא אדם מכובד מאוד. לפני 20 שנה היה בין קורבנות מק-קארתי, שנאשמו בקומוניזם, ולזכותו נזקף אחד הסרטים הפחות שיגרתיים של שנות החמישים, "מלח האדמה", סרט בעל תודעה פוליטית שמא-לנית ברורה מאוד.

אבל עם כל הכבוד אליו, קשה מאוד להתפעל מ"עבדים", סרט שעשה לפני שלוש שנים, כנראה מתוך רצון להצטרף לשורת המוחים נגד מצב הכושים באמריקה. הסרט, כפי ששמו רומז, הוא סיפור על דרום ארצות-הברית, ועל העב-דים הכושיים בה, באמצע המאה שעברה. הבשורה שבו: אסור לו, לכושי, לטמוך על הלבנים, אסור לו לצפות לעזרת השמיים, עליו ליטול את גורלו לידיו. הלבן חושב אותו למכונה, מנצל אותו אפילו כשהוא ממטיר עליו טו-בות-הנאה, ועד שגישה זו לא תשתנה, לא יגיעו בני הגזע השחור למנוחה ולנחלה.

מובן שבשורה מעין זו היא פשטנית, והדרך שבה בוחר ביברמן להעביר אותה, באמצעות סיפור על בעל אחוזה קשה-עורף המתרץ התנהגותו בפילוסופיה מפוקפקת, ועל

דיון וארוויק: סוף שחור

עבד משכיל הלומד שאין גאולה בספרי-הקודש אלא רק בשתי ידי, שיגרתיית, חסרת מקוריות וחסרה אפילו את העוז-להראות מה היא, לדעת היוצר, הדרך הנכונה אל העתיד.